

Uddannelsespolitik 2023-2026

Albertslund Kommune
Den bæredygtige by for borgere, det grønne og fællesskaber

Attraktive muligheder for byens unge

I Albertslund ønsker vi at være den bæredygtige by for børnene, det grønne og fællesskaber – og ikke mindst derfor ligger det os på sinde at skabe gode og attraktive muligheder for vores unge.

Uddannelsespolitikken indeholder den overordnede politiske vision for vores ungeindsats og tegner retningen for, hvordan vi i Albertslund Kommune arbejder målrettet med at få de unge i uddannelse og job.

Vejene til at starte og komme igennem uddannelsessystemet kan variere meget. Det, der er den rigtige vej for den ene unge, er ikke nødvendigvis den samme rigtige vej for en anden. Derfor er det afgørende, at den enkelte unge får den rette støtte og vejledning til at tage et kvalificeret valg i forhold til uddannelse eller job. Det handler om livskvalitet og om at tage ansvar for eget liv – og have gode forudsætninger for og i sit liv!

Uddannelse er et centralt parameter, når det gælder om at øge de unges sandsynlighed for at blive selvforsørgende og få en fast tilknytning til arbejdsfællesskabet. Derfor er uddannelse også en væsentlig faktor for et godt, stabilt voksenliv. I Albertslund Kommune vil vi gerne højne uddannelsesniveaet blandt vores unge.

Vi er derfor ambitiøse med vores nye uddannelsespolitik. Vi skal fortsat sikre et godt og tæt samarbejde med vores folkeskoler, ungdomsuddannelsesinstitutioner og ikke mindst virksomheder i Albertslund Kommune – og vi skal samtidig have fokus på, hvordan vi som kommune, selv tager ansvar som uddannelsesinstitution. Det er samtidig vigtigt, at vi arbejder målrettet, tværfagligt, vedholdende og nytænkende for at skabe de bedst mulige rammer for de unge mennesker i Albertslund. Det skal sikre, at flest muligt finder en attraktiv vej igennem uddannelsessystemet og bliver en del af arbejdsfællesskabet.

God læselyst.

Lars Gravgaard Hansen
Formand, Udvalget for Erhverv,
Beskæftigelse og Uddannelsesinstitutioner

Steen Christiansen
Borgmester

Albertslunds ungeprofil

Hvem er vores unge?

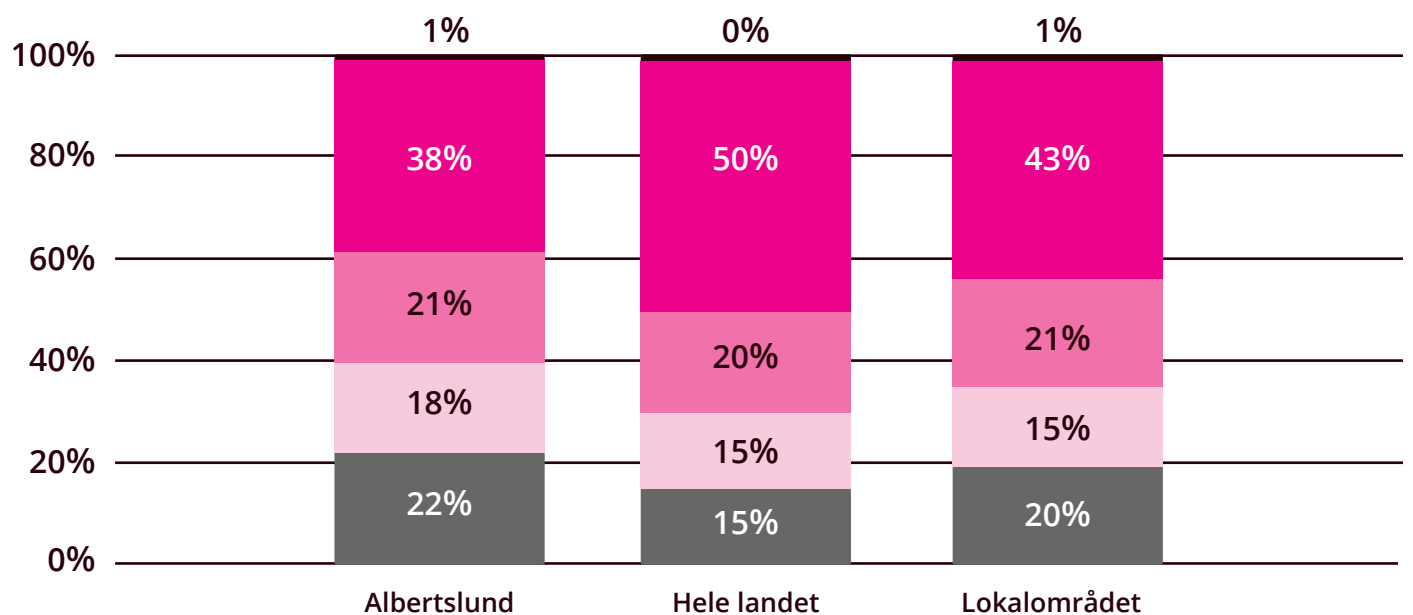
I 2022 var der 5.577 unge mellem 15 og 29 år i Albertslund Kommune. Der er en højere andel af unge i befolkningen i kommunen sammenlignet med andre kommuner. I Albertslund er 20% af befolkningen mellem 15 og 29 år, hvor det i lokalområdet er 18%. Samtidig er 38% af de unge flyttet til kommunen indenfor de seneste 3 år, hvilket kan hænge sammen med et stort antal studieboliger.

Pr. 1. oktober 2022 var 3.050 af de unge mellem 15 og 29 år i gang med en uddannelse, mens 337 unge fuldtidspersoner var på forsørgelsesydelse og 2.245 var i fuldtidsbeskæftigelse.

Uddannelsesniveau

Generelt er uddannelsesniveaut for de 25-29 årige lavere i Albertslund. Dels har relativt mange kun grundskolen som højest gennemførte uddannelse, når de er 25-29 år, dels har en del en gymnasial uddannelse som højeste gennemførte uddannelse. Begge dele kategoriseres som et 'ikke-kompetencegivende' uddannelsesniveau, hvilket kun giver adgang til ufaglært arbejde. Ufaglærte har ofte en svagere forbindelse til arbejdsmarkedet, hvor kompetencegivende uddannelser giver en større erhvervsfrekvens, og gør den enkelte bedre socioøkonomisk stillet.

Højest fuldførte uddannelse (2021)

■ Grundskole ■ Erhvervsfaglige uddannelser ■ Gymnasiale uddannelser ■ Videregående uddannelser
■ Uoplyst mv.

Uddannelsesvalg

Tendensen i uddannelsesvalget i 2023 peger i retning af gymnasiet. Fra 9. klasse har 84% valgt gymnasiet, 4% FGU og 12% erhvervsuddannelser. FGU er en forberedende grunduddannelse, der har til formål til at gøre de unge klar til en ungdomsuddannelse. Fra 10. klasse og FGU har 70% valgt gymnasiale uddannelser og 28% valgt erhvervsuddannelser. Samme tendens er der i andre kommuner omkring de store byer. Det nationale mål for andelen af elever, der vælger en erhvervsuddannelse fra 9. eller 10. klasse er 30% i 2025.

De unge i 9. og 10. klasse er som regel mellem 15 og 16 år. Hvis der ses på det samlede ansøgerfelt, uanset alder, til ungdomsuddannelserne i 2023 i Albertslund, er der dog reelt flere, der vælger erhvervsuddannelser, nemlig 37%.

Unge på ydelse

Antallet af unge på offentlig forsørgelse, både med og uden uddannelse, er over de seneste år faldet fra 413 i januar 2019 til 290 unge fuldtidspersoner i januar 2023. Det svarer til et fald fra 7,1% af de unge der modtog en forsørgelsesydelse i 2019 til 5,2% i 2023. Sammenlignet med lokalområdekommunerne har Albertslund Kommune haft en mindre andel ydelsesmodtagere blandt de unge over det seneste år, og der er særligt en god udvikling at se blandt borgere med en anden etnisk baggrund end dansk, hvor antallet af ydelsesmodtagere over det seneste år er blevet halveret.

I januar 2023 modtog 123 ud af de 290 unge uddannelseshjælp. Uddannelseshjælp er for

dem der er under 30 år og ikke har en erhvervs-kompetencegivende uddannelse. Det er derfor denne målgruppe, der konsekvent arbejdes uddannelsesrettet med. Særligt målgruppen, der kategoriseres som aktivitetsparate og dermed ikke vurderes klar til ordinære uddannelser, er faldet over de seneste år. Fra 104 i januar 2019 til 70 i januar 2023. De resterende 167 ud af de 290 unge modtog primært dagpenge/sygedagpenge og førtidspension.

Varigheden af ydelsesperioden er oveni faldet lidt. Det samme er andelen af unge, der har fået forsørgelsesydelse i mere end 1 år. En undersøgelse fra tidligere har vist, at netop ledighedslængden er den vigtigste faktor for, om de unge bliver selvforsørgende på sigt, og det derfor er vigtigt at forkorte ledighedslængden gennem en tidlig indsats, så den unge hurtigt kommer i job eller uddannelse.

Udfordringer

Flere unge er de senere år lykkedes med at få en uddannelse eller et job. Der er dog fortsat nogle udfordringer, som er væsentlige at få løst, så endnu flere kan højne deres uddannelsesniveau og blive selvforsørgende.

Fagligt niveau og skolefravær

I grundskolen i Albertslund bliver en del elever i første omgang vurderet parate til andet end ordinær ungdomsuddannelse. Det sker på baggrund af deres faglige niveau, der ikke lever ikke op til karakterkravene på de ordinære ungdomsuddannelser, og særligt kundskaberne i dansk og matematik er en udfordring.

Samtidig arbejdes der målrettet med at nedbringe en høj fraværsprocent i grundskolen. Et problem, der både eksisterer i lokalområdet og i landet generelt. Allerede i indskoling ligger fraværet i Albertslunds institutioner en til to procentpoint højere end resten af landet, og tendensen fortsætter på alle skoletrin. Det giver mindre tid til indlæring og dermed unge med begrænsede faglige kvalifikationer ved afslutningen af grundskolen.

Diagnoser

Diagnoser kan have betydning for at evnen til at gennemføre en uddannelse. En analyse fra KL viste i 2021, at halvt så mange elever med en psykiatrisk diagnose gennemførte en ungdomsuddannelse sammenlignet med elever uden en psykiatrisk diagnose.

I 2023 lever 73 børn og unge ud af 1.000 0-17 årige med en psykiatrisk diagnose i Albertslund Kommune, mens det på landsplan er 63

børn og unge. I hele perioden fra 2013-2023 er antallet af børn og unge med psykiatriske diagnoser højere i Albertslund Kommune end på landsplan. I Albertslund Kommune har der i perioden 2013-2023 været en stigning på 14% i antallet af børn og unge med psykiatriske diagnoser. På landsplan var stigningen for samme periode 39%.

For unge i alderen 18-29 år er der ligeledes sket en stigning i andelen med psykisk sygdom. I perioden 2013-2017 steg andelen af unge med psykisk sygdom med 33% på landsplan. Der er stor variation kommunerne imellem i forhold til, hvor stor en andel af de unge med psykisk sygdom, som er tilknyttet uddannelse eller beskæftigelse. For Albertslund Kommune var 64% af de unge med psykisk sygdom tilknyttet uddannelse eller beskæftigelse, mens tallet på landsplan var 60% i 2017.

Trivsel

I Albertslund Kommune er der en større andel af borgere, der er dårligere socialt stillet og dermed også har dårligere sundhed sammenlignet med resten af regionen. Forældrenes uddannelse, arbejde og økonomi spiller en afgørende rolle ift. børns tidlige udvikling, og hvordan de klarer sig senere i livet med hensyn til uddannelse, social funktion og helbred. Udviklingen viser desværre, at borgernes sund-

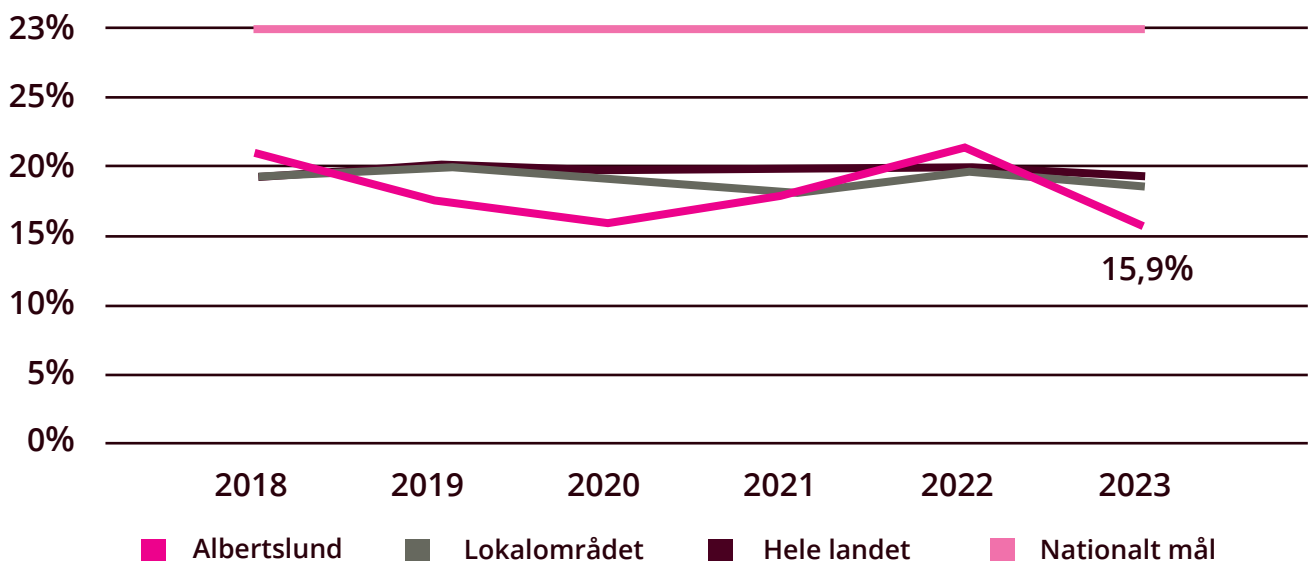
hedstilstand – fortsat – går den forkerte vej. Det gælder ikke kun i Albertslund, men i hele Danmark. Det er en bekymrende udvikling, der også ses i Sundhedsprofilen for 2021. Der er 11% af borgerne i alderen fra 16-34 år med 'Dårlig eller meget dårlig livskvalitet', mens samme tal i Region Hovedstaden som helhed er 5%. Det samme gælder 'Ensomhed', hvor hele 25% i samme aldersgruppe er ensomme mod 13% i Region Hovedstaden.

Denne udfordring adresseres også i sundhedspolitikken, hvor der er fokus på at fremme den mentale og fysiske sundhed i Albertslund.

Frafald

Det lykkes ikke altid de unge at gennemføre den uddannelse, de påbegynder. På de gymnasiale uddannelser er frafaldet let stigende. 10% faldt fra uddannelsen i skoleåret 2021/2022, hvoraf nogle elever blot ændrer studieretning. Men særligt er frafaldet på EUD stort, hvor 27% af de unge albertslundere faldt fra erhvervsuddannelsen i skoleåret 2021/2022. Frafaldsniveauet har på landsplan ligget omkring de 26% i en årrække og peger på strukturelle problemer i erhvervsuddannelserne. Albertslund ligger konsekvent over landsniveauet.

Andel ansøgere til erhvervsuddannelse

Det kvalificerede valg

Vælger man det, man selv vil eller det, kammeraterne gør? Der har i en årrække været stort fokus på, at flere unge skal vælge en erhvervsuddannelse. Men tallene i Albertslund viser, at kun 15,9% valgte en erhvervsuddannelse efter 9. og 10. klasse i 2023. Et fald på næsten 6 procentpoint fra året før. Samtidig er søgningen til gymnasiet steget og var i 2023 på 79%.

Reformkommissionen har i 'Nye Reformveje 2' peget på, at tendensen blandt andet skyldes, at de unge opfatter erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser som meget

forskellige, både hvad angår studiemiljø og fremtidsudsigter. Det bliver et livsvalg at starte på f.eks. tømreruddannelsen, mens gymnasiet udskyder livsvalget med mindst tre år, og studentereksamen giver flere muligheder efterfølgende. Dertil kommer, at de unge er helt klar over, at en erhvervsuddannelse statistisk set er det "unormale" valg – og at de færreste har lyst til at skille sig ud. Samtidig har de en forventning om at kunne opnå en højere indkomst gennem en gymnasial uddannelse. En forventning, der dog ikke altid har hold i virkeligheden.

"Mine lærere ved, hvad jeg er god til. Flere samtaler med dem kan hjælpe mig til at træffe det bedste valg efter folkeskolen."
(Elev, 9. klasse).

"Det er vigtigt, at jeg har mange muligheder efter ungdomsuddannelsen."
(Elev, HHX).

"At jeg kan komme til at tjene gode penge, er vigtigt for mig, når jeg skal vælge uddannelse."
(Elev, 8. klasse).

"Mine venner hjælper mig til at komme godt igennem uddannelsen."
(Elev, FGU).

Udtalelser fra unge fra folkeskolen, FGU og NEXT i Albertslund i forbindelse med workshop om uddannelse.

Hvor vil vi gerne hen?

Vi vil noget med byens unge, og vi har forventninger til dem. Derfor er vores målsætning, at:

Alle Albertslunds unge er under uddannelse eller i job.

Med denne målsætning sætter vi fokus på, at dét at være en del af et arbejdsfællesskab er vigtigt, men det er også en understregning af, at uddannelse er vejen til en stabil og varig tilknytning til arbejdsmarkedet som voksen.

Vi arbejder således også på at opfylde det nationale mål om, at mindst 90% af de 25-årige har gennemført en ungdomsuddannelse i 2030. Det er ambitiøst, men det er ikke desto mindre vigtigt. De unge er fremtiden, og derfor skal vi sikre et solidt fundament for at løfte arbejdet på uddannelsesområdet som en fælles opgave i kommunen.

Uddannelse er et helt centralt parameter, når det handler om at øge sandsynligheden for, at de unge bliver selvforsørgende. Og jo længere uddannelse, jo bedre er mulighederne for at klare sig.

Vores primære fokus er derfor også uddannelse fremfor job, men mulighederne og vejene til det endelige mål er mange, hvor den enkelte unge skal finde sin egen vej. Mange vil gå direkte fra folkeskolen til en ungdomsuddannelse, mens et job efter folkeskolen for andre kan give et nødvendigt pusterum, inden det igen er tid til at sætte sig på skolebænken. Af den grund vil vejen for nogle unge være mere lige

end for andre, hvor der kan være flere omveje eller biveje.

Det kan blandt andet gælde nogle af de unge, hvis forældre er uden for arbejdsmarkedet i længere perioder med andre udfordringer end ledighed. Derfor er der i Beskæftigelsespolitikken stort fokus på, at hjælpe flere voksne albertslundere i arbejde, hvilket også kan øge chancerne for, at de unge i disse familier som voksne har en fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

"Et fritidsjob kan lære mig at tage mere ansvar."
(Elev, 8. klasse).

"Vi skal inddrages omkring uddannelse, fordi det handler om vores læring, og vi er fremtiden."
(Elev, 9. klasse).

Sådan lykkes vi

At realisere vores målsætning for de unge kræver målrettede og tværgående indsatser, og vi er allerede godt på vej. Mange unge albertslundere kommer allerede – uanset baggrund - i uddannelse og job. Men vi vil gerne gøre det bedre. Både i forhold til de nuværende indsatser, men også i forhold til at tænke i helt nye retninger. Derfor angiver Uddannelsespolitikken en række centrale fokusområder.

Mere inddragelse

Det er de unges liv, og derfor skal de unge også have en klar og tydelig stemme. Det gælder både i de generelle indsatser og i den enkelte borgers sag og kontakt med kommunen. Derfor vil der blive arbejdet med at skabe et tættere samarbejde med og om den enkelte unge i forhold til deres fremtidige planer, så flest unge i sidste ende bliver både afklaret, motiveret og klar til at tage en uddannelse. Samtidig skal der ske en tidligere og bedre inddragelse af forældrene, så de er godt klædt på til at kunne understøtte deres unge på vej mod voksenlivet.

Fritidsjob

Meget forskning peger på værdien af fritidsjobs, og ambitionen er, at endnu flere unge så tidligt som muligt bliver en del af et arbejdsfællesskab. Det øger kendskabet til arbejdsmarkedet, de unge møder rollemodeller på arbejdspladserne, og det kan både have positiv effekt på de unges egen og forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet. Det kræver, at vi sammen med virksomhederne finder endnu flere fritidsjobs og arbejder på, at der er flere forskellige typer af fritidsjobs at vælge imellem.

Tværgående samarbejde

Der er allerede et tæt samarbejde mellem uddannelses- skole-, familie-, sundheds- og socialområdet, når den unge er i kontakt med kommunen. Men det kan blive endnu tættere, så de unge oplever en koordineret og helhedsorienteret indsats. Samtidig skal samarbejdet med ungdomsuddannelsesinstitutionerne, virksomhederne og andre relevante aktører styrkes. Der skal være en kontinuerlig viden

deling, og der skal skabes flere fælles og mere konkrete bud på indsatser på ungeområdet, så der skabes gode overgange samt flere åbninger og muligheder for vores unge.

Som beskrevet i Albertslund Kommunes Rekrutterings- og uddannelsesstrategi, er der også en ambition om, at Kommunalbestyrelsen, medarbejdere og ledere tager et fælles ansvar for at gøre Albertslund til en attraktiv uddannelsesinstitution og arbejdsplads. Albertslund Kommune har sammen med de øvrige kommuner i hovedstadsområdet en uddannelsesforpligtelse i forhold til at stille praktikpladser til rådighed og i forhold til at sikre de rette rammer og ressourcer, så studerende og elever kan opnå det planlagte læringsudbytte.

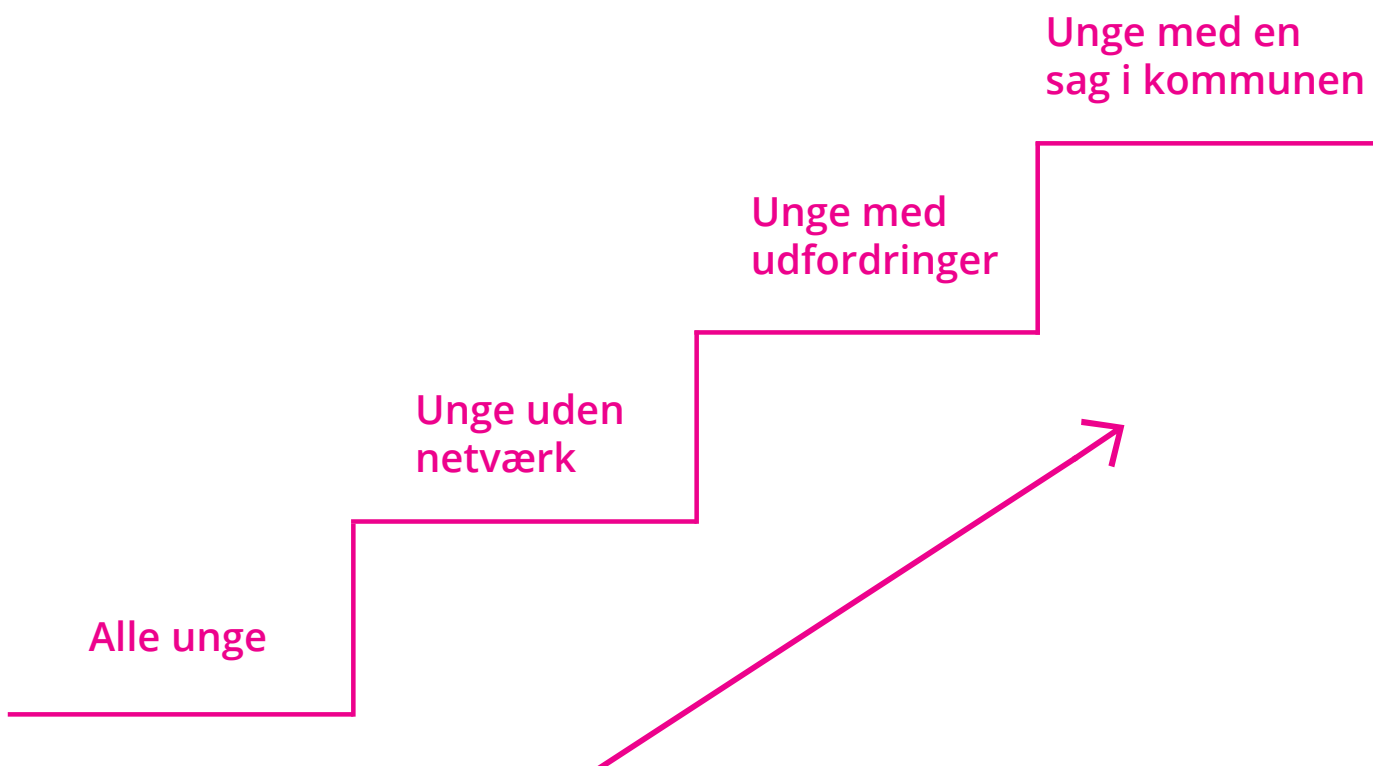
Praksisorienteret undervisning og vejledning

Virkeligheden virker. Derfor er det afgørende, at de unge får mulighed for at opleve en varieret og motiverende skoledag, hvor de bliver inspireret og motiveret til en mangfoldighed af kompetencer og gennem vejledning får mulighed for at stifte bekendtskab med forskellige brancher og fag for at understøtte et afklaret uddannelsesvalg efter grundskolen. Det indgår også i skolestrategien. De praksis-faglige kompetencer, der udvikles i grundskolen, skal kobles tæt til det timeløse fag 'Uddannelse & Job' for at skabe et sammenhængende fokus på de praksis-faglige kompetencer og præsentere de unge for flere forskellige typer af håndværk, f.eks. ved virksomhedsbesøg og praktikforløb.

Håndholdte indsatser

De unges succes kan være påvirket af mange faktorer såsom familie, venner, fællesskaber, uddannelsesinstitutionerne og kontakten med kommunen. Og de unge i Albertslund har forskellige forudsætninger for at få en uddannelse og opnå en varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Der er unge, som har brug for en ekstra håndsrækning for at lykkes, og derfor skal der være fokus på de forskellige grupper af unge, så der kan arbejdes differentieret og tages udgangspunkt i de behov og udfordringer, den

enkelte har. Det er nødvendigt at behandle forskelligt for at opnå lige muligheder for at få en uddannelse, og der skal afsøges muligheder for øget støtte til unge med særlige udfordringer. F.eks. ved at afprøve mulighederne i en ny Ungeguide-ordning, som er et individuelt tilrettelagt forløb for unge med særlige udfordringer. Men uanset hvilke indsatser den unge møder, skal den gennemgående tilgang være, at indsatsen er helhedsorienteret, målrettet og effektiv - og har værdi for den enkelte unge.

Borger & Arbejdsmarked
BY, KULTUR, MILJØ & BESKÆFTIGELSE
Nordmarks Allé 1
2620 Albertslund
+45 4368 6868
albertslund@albertslund.dk
www.albertslund.dk

Uddannelsespolitik 2023-2026

Borger & Arbejdsmarked
BY, KULTUR, MILJØ & BESKÆFTIGELSE